

Poročilo o delu

sodelavcev ZRC SAZU, Raziskovalne postaje Nova Gorica od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

INŠTITUT ZA KULTURNE IN SPOMINSKE ŠTUDIJE (IKSS)

JASNA FAKIN BAJEC,
dr. etnologije, prof. zgodovine, znanstvena sodelavka

Lavričeva knjižnica v Ajdovščini, 5. 10. 2021: okrogla miza o tem, kako vključiti otroke in mlade v aktivnosti, povezane z ohranjanjem in interpretacijo dediščine (foto: Laura Bratašević, Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina).

RAZISKOVALNI PROGRAM

Historične interpretacije 20. stoletja (vodja: prof. dr. Oto Luthar, obdobje trajanja: 1. 1. 2017–31. 12. 2022).

Programska skupina se pri svojem delu osredotoča na odnos med zgodovinopisjem in drugimi diskurzi o preteklosti. Ob tem nas zanimajo naslednji vidiki: 1) zgodovinopisje in »afektivni obrat«; 2) politike spomina; 3) prostorske kontekstualizacije in materializacije preteklosti; 4) spomin, zgodovina in digitalni mediji. Raziskovalka Jasna Fakin Bajec se je v letu 2021 ukvarjala s teorijo afekta in njenega vključevanja na polje dediščinskih teorij. Na primeru (po)ustvarjanja pekarske dediščine v Občini Ajdovščina je raziskovala, kako so družbeno-politične spremembe, tehnološki razvoji ter posledično osebni in

kollektivni spomini na čas 20. stoletja spreminjali pomen in vlogo kruha in drugih pekarskih izdelkov čez različna zgodovinska obdobja. V soavtorstvu je pripravila članek z naslovom »Kruh je več kot le pekarski izdelek«: spodbujanje kritičnega mišljenja dijakov o kulturni dediščini s pristopom CLIL.

PROJEKTI

Dediščina v akciji: Participativne metode in digitalni učni viri za vključevanje mladih v dediščinske prakse in izobraževalno-vzgojne vsebine (ciljno raziskovalni projekt, vodja: dr. Martin Pogačar, obdobje trajanja: 1. 11. 2019–31. 10. 2021).

Osrednji namen projekta bil je razviti in analizirati participativne metode in IKT-orodja, da bi osnovnošolcem in srednješolcem približali kulturno dediščino na zanimiv, kreativen in sodoben način ter jih hkrati aktivno vključili v različne dediščinske akcije. V letu 2021 so raziskovalci IKSŠ v sodelovanju z računalniškim podjetjem Arctur, d.o.o., iz Nove Gorice in dijaki iz Srednje šole Venca Pilon Ajdovščina razvili digitalni učni vir *Kruh in čas*, ki je namenjen osnovnošolcem za raziskovanje, samostojno interpretacijo in kritično razmišljanje o dediščini pekarstva v zgornji Vipavski dolini. Pripravljeni so še bili priročnik za učitelje, kako skupaj z mladimi raziskovati preteklost, ter smernice o vključevanju digitalne dediščine v vzgojno-izobraževalne vsebine. 5. oktobra 2021 je v Ajdovščini potekala okrogla miza na temo, kako slišati glas mladih v različnih dediščinskih projektih, ki se izvajajo v lokalnih skupnostih.

KAŠTELIR – prazgodovinska gradišča in etnobotanika za trajnostni turizem in razvoj podeželja – od Krasa (preko Brkinov, Čičarije in Istre) do Kvarnerja (Interreg Slovenija–Hrvaška, tržni projekt, vodilni partner Občina Komen, vodja na ZRC SAZU: J. Fakin Bajec, obdobje trajanja: 2. 9. 2020–30. 6. 2021).

Glavni namen čezmejnega projekta bil je aktivno ohranjati dediščino gradišč ter obuditi starodavno povezanost ljudi z divjimi užitnimi rastlinami in jih tako predstaviti za sodobni čas. Jasna Fakin Bajec je pri projektu sodelovala kot zunanja raziskovalka Občine Komen. Pripravila je študijo z naslovom *Dežela prazgodovinskih gradišč – kaštelirjev: v objemu narave, kamna in magičnih skrivnosti – študija o oblikovanju in izdelavi turističnih produktov in turističnih paketov ter strategije trženja le-teh* ter za interaktivni turistični vodnik oblikovala več turističnih zgodb. V sodelovanju z društvom Planta je (po)ustvarila prazgodovinsko jed, ki jo gostinci s Krasa pripravljajo ob večjih tematskih festivalih in doživetjih.

MEDIA4ALL: Razvoj osnovnih veščin medijske pismenosti s pripravo participativnih medijskih izdelkov (ERASMUS+, tržni projekt, vodja na ZRC SAZU: Jasna Fakin Bajec, trajanje 01. 3. 2021– 28. 2. 2023).

Hiter tehnološki razvoj in širjenje digitalnih medijev, zlasti interneta, sta povzročila več možnosti dostopa do informacij, ki do nas ne pridejo le neposredno iz njihovega osnovnega ustvarjalca informacij, temveč so indirektno (posredno) posredovane za lažjo potrošnjo. Ker medijska pismenost zadeva tudi vključenost državljanov v sodobno informacijsko družbo, je cilj projekta MEDIA4ALL spodbujanje razvoja veščin digitalne in medijske pismenosti v perspektivi vključujočega učenja. S podporo in aktivnim vključevanjem odraslih, kulturnih delavcev, strokovnjakov s področja umetnosti in kulturnega sektorja se bo pri projektu razvilo izobraževalne vsebine s področja kulture, ki bodo prispevale k razvoju veščin medijske pismenosti odraslih z nižjo izobrazbo in marginalnih skupin. V letu 2021 je skupina partnerjev začela pripravljati Priročnik o uporabnih izobraževalnih načinih za ozaveščanje o digitalni in medijski pismenosti s pomočjo priprave snemalnih knjig, videopripovedovanja in ikonografije.

PRIPRAVA SIMPOZIJEV, IZOBRAŽEVALNIH DELAVNIC, OKROGLIH MIZ (izbor)

Ajdovščina, 5. 10. 2021: soorganizacija srečanja in okrogle mize Dediščina v akciji: poti in načini vključevanja mladih v ohranjanje in interpretacijo dediščine ter aktivna participacija na okrogli mizi, ki se je odvila v Lavričevi knjižnici.

Sežana, oktober 2020–maj 2021: soorganizacija delavnic za dijake Šolskega centra Srečka Kosovega Sežana, smer ekonomski tehnik, pri predmetu Robotika na temo priprave turističnih doživetij in promocijskih filmov za mlade.

Ajdovščina, 15. 3. 2021: soorganizacija izobraževalne delavnice za dijake Srednje šole Venio Pilon Ajdovščina na temo Meningov kruh – nekoč in danes (o dediščini pekarstva v zgornji Vipavski dolini).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

J. Fakin Bajec je članica uredniškega odbora revije *Andragoška spoznanja* in Sveta za turizem pri Občini Ajdovščina. Aktivno sodeluje s Šolskim centrom Srečka Kosovela v Sežani in Srednjo šolo Venio Pilon Ajdovščini pri izvedbi izobraževalnih delavnic o ohranjanju in razvoju kulturne dediščine – novi pogledi, pristopi in razumevanja. V sodelovanju z Društvom Planta je na mednarodnem tekmovanju Evropske gastronomske regije prejela mednarodno priznanje za najbolj kreativen turistični gastronomski spominik *Kraška gmajna v šalčki*. V sodelovanju z Občino Kanal ob Soči in Folklorno skupino Kal nad Kanalom je pripravila dokumentacijo za vpis kalskega pusta v Register nesnovne kulturne dediščine. Podobno dokumentacijo pripravlja v sodelovanju z Društvom gospodinj in dramske skupine s Planine pri Ajdovščini, ki v Register nesnovne kulturne dediščine želijo vpisati pripravo repe tropinke. V okviru študijskega krožka *Pokukajmo v spomine*, ki ga ob podpori Občine Komen vodi Kosovelova knjižnica Sežana, podružnica Komen, zbira zgodbe in spomine o načinu življenja na Krasu.

PREDAVANJA IN REFERATI (izbor)

FAKIN BAJEC, Jasna. *Discrepancies in the practical implementation of the integrated approach to cultural heritage management of public or "our" local heritage*. Predavanje na konferenci *Heritage & development: 6th Heritage Forum of Central Europe*, Krakow, Poljska, 16–18. 6. 2021. <https://heritageforum.mck.krakow.pl/agenda/>.

FAKIN BAJEC, Jasna, LEMUT BAJEC, Melita. *Can knowledge and understanding of culture and heritage empower youth to live the values necessary for the existence of a healthy community?* Predavanje na mednarodni delavnici *The role of civil society in fostering EU values and integration in times of crisis* v okviru aktivnosti Jean Monnet Module *The rule of law in the new EU member states*. Univerza v Trstu, Italija, 19. 5. 2021.

FAKIN BAJEC, Jasna. *Pomen etnologije pri izvajanju razvojnih evropskih projektov in drugih iniciativ v okviru lokalnih skupnosti*. Uvodno predavanje na simpoziju (*Regionalni*) razvoj, projektno delo in vloga etnologije in kulturne antropologije, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL, Ljubljana, 29. 10. 2021.

BIBLIOGRAFIJA (izbor)

POLJAK ISTENIČ, Saša (avtor), FAKIN BAJEC, Jasna (avtor). *Luxury food tour: perspectives and dilemmas on the "luxurification" of local culture in tourism product*. *Acta geographica Slovenica*, let. 61, št. 1, str. 169–184, ilustr. <https://ojs.zrc-sazu.si/ags/article/view/8960/9541>, doi: 10.3986/AGS.8960.

FAKIN BAJEC, Jasna (avtor), POGAČAR, Martin (avtor), STRAUS, Matevž (avtor). *Stories, objects, interfaces: digital technology and cultural heritage among the young*. *Transactions on internet research*. [Online ed.], Jul. 2021, vol. 17, no. 2, str. 51–59. <http://ipsitransactions.org/journals/papers/tir/2021jul/p8.php>.

FAKIN BAJEC, Jasna (avtor). *Ali lahko (po)ustvarjena prazgodovinska jed iz obdobja gradišč vsebuje fižol? O pasteh in dilemah oblikovanja kulinarčnih okusov iz življenja v gradiščih na Krasu*. V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, št. 18 (2021), str. 26–34.

Uredniško delo

FAKIN BAJEC, Jasna (urednik). *Dediščina v akciji: Poti in načini vključevanja dediščinskih praks v vzgojno-izobraževalne vsebine*. 2021. Ljubljana: Založba ZRC.

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA (ZIMK)

PETRA KOLENC,
dr. zgodovine, univ. dipl. bibl., višja strokovna sodelavka

Šmihel nad Ozeljanom, 2-3. 10. 2021: praznovanja ob 550-letnici prve omembe cerkve sv. Mihaela v Šmihelu: umetnostna zgodovinarka Klavdija Figelj ob predstavitvi zgibanke posvečene cerkvi sv. Mihaela (Šmihel) ter predstavitvi kamnite skulpture Varuh prostora, Marka Pogačnika (foto: Leo Caharija) ter tiskovna konferenca ob predstavitvi dogodkov praznovanj v soorganizaciji ZRC SAZU, Raziskovalne postaja Nova Gorica.

PROJEKTI

WoP – WALKofPEACE: Trajnostni razvoj dediščine prve svetovne vojne med Alpami in Jadranom (Program Interreg Slovenija–Italija, vodilni partner: Posoški razvojni center, vodja na ZRC SAZU: P. Svolfjšak, obdobje trajanja: 1. 11. 2018–30. 4. 2022).

Projekt se ukvarja s čezmejnimi aktivnostmi za dolgoročno ohranjanje dediščine prve svetovne vojne za razvoj trajnostnega kulturnega turizma. Sodelavci ZRC SAZU v sklopu projekta preučujejo umetniške odgovore na vojno in s tem povezane teme begunstva in povojne obnove Posočja in Furlanije, ki predstavljajo posebej pomembno sporočilo Poti miru. V letu 2021 je Petra Kolenc skupaj s Petro Svolfjšak in avtorico razstave Alessandro Martina sodelovala pri pripravi multimedijske instalacije, ki je na ogled v Muzeju velike vojne na Goriškem gradu (IT) in predstavlja življenja in dela šestih umetnikov: Italicu Brass, Luigi Spazzapan, Veno Pilon, Sofronio Pocarini, Ivan Čargo, Bruno Ernesto Cossar. Skupaj s Petro Svolfjšak pripravlja tudi e-razstavo o povojni obnovi Posočja (prispevek Maksa Fabianija) in vračanju beguncev na Goriško. Petra Kolenc sodeluje pri projektnem vodenju in organizaciji projektne aktivnosti.

Zahodna slovenska narodnostna meja v luči sprememb časa (Mestna občina Nova Gorica, tržni projekt, vodja na ZRC SAZU: Jasna Fakin Bajec, trajanje projekta: 2021).

Delo na projektu *Zahodna slovenska narodnostna meja v luči sprememb časa* se osredotoča na arhivsko in terensko delo, zgodovinske, jezikoslovne, etnološke ter antropološke raziskave v zahodnem slovenskem prostoru. P. Kolenc posebno pozornost namenja vodenju in urejanju specializirane domoznanske knjižnice Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici (RP NG) ter digitalizaciji in metapodatkovnemu popisu Tumove pisemske zapuščine, posebej pomembne za publicistične, strokovne in znanstvene namene. V sklopu projekta je v letu 2021 uredila biografsko knjigo spominov dr. Brana Marušič, *Izza spominov*, skupaj z D. Zuljan Kumar pa je uredila dve publikaciji *Simon Rutar in Beneška Slovenija* ter v italijanski jezik prevedene kratke študije območja ob zahodno narodnostni meji *Saggi scelti sulla storia, sulla lingua*

e sulla società slovena al confine italo-sloveno. V letu 2021 je začela z urejanjem spletne rubrike *Iz Tumove korespondence* (gl. <https://rpng.zrc-sazu.si/sl/strani/iz-tumove-korespondence#v>), v kateri kontekstualiziramo gradivo, ki se zdi še posebej zanimivo za raziskovalno in širšo javnost, ter se osredotoča na zgodovinske tokove, ki so se na Goriškem in Tržaškem odvijali na prelomu iz 19. v 20. stoletje.

PRIPRAVA SIMPOZIJEV, IZOBRAŽEVALNIH DELAVNIC, OKROGLIH MIZ, PREDSTAVITVE JAVNOSTI

Špeter (Italija), 1. 10. 2021: predstavitev znanstvene monografije *Simon Rutar in Beneška Slovenija* skupaj z Alešom Gabričem in Danilo Zuljan Kumar.

Šmihel, 2. in 3. 10. 2021: tiskovna konferenca in soorganizacija prireditev ob 550. obletnici prve omembe cerkve Sv. Mihaela v Šmihelu s predstavitvijo zgibanke o cerkvi Sv. Mihaela v okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine, skupaj s Klavdijo Figelj in Nadjo Velušček (Kino Kašča).

Nova Gorica, bodoče knjižno središče, 6. 10. 2021: organizacija tiskovne konference ob predstavitvi novih publikacij sodelavk ZRC SAZU, Raziskovalne postaje Nova Gorica in organizacija predstavitve knjige *Izza spominov* ter pogovor z avtorjem Brankom Marušičem in zgodovinarjem Otom Luthrom.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

P. Kolenc je urednica *Izvestja Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, sourednica *Goriškega letnika: zbornika Goriškega muzeja*. V okviru Turističnega kulturnega in športnega društva LO-KO (Lokve) ureja zbirko *Besede s Planote*, v okviru omenjenega društva je pripravila razstavo in brošuro »*Vse ulice in hiše Goriške so dišale po Lokvah*« iz zgodovine turizma na območju Trnovskega gozda (Lokve: TKŠ LO-KO, 2021).

BIBLIOGRAFIJA (izbor)

KOLENC, Petra (avtor). Mičurinove jable na povojni obnovi vasi na Trnovski planoti. V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, št. 18 (2021), str. 21–25.

KOLENC, Petra (avtor). »*Vse ulice in hiše Goriške so dišale po Lokvah*« iz zgodovine turizma na območju Trnovskega gozda. Lokve: TKŠ LO-KO, 2021, 10 str.

Uredniško delo

ZULJAN KUMAR, Danila (urednik), KOLENC, Petra (urednik). *Simon Rutar in Beneška Slovenija*. Ljubljana: Slovenska matica, 2021. 171 str., ilustr. Odstiranje.

MARUŠIČ, Branko (avtor), LUTHAR, Oto (pisec spremne besede), KOLENC Petra (urednik). *Izza spominov. O dogodkih in ljudeh*. Ljubljana: Založba ZRC, 2021.

FIGELJ, Klavdija (avtor), KOLENC, Petra (urednik). *Cerkev sv. Mihaela Šmihel. 1471–2021*. Nova Gorica: Zavod za turizem Nova Gorica in Vipavska dolina.

TELEVIZIJSKE IN RADIJSKE ODDAJE

MURATOVIČ, Amir (avtor, scenarist, režiser). *Idealna mesta: dokumentarni film, datum predvajanja 23. mar. 2021*. Produkcija RTV SLO. Sodelovanje v dokumentarnem filmu. Dostopno na: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/dokumentarni-filmi-in-oddaje-kulturno-umetniški-program/174763077>

KONCUT, Erika (avtor). *Ali veste: kako so burbonke prišle na Goriško in kako je nastal grb Nove Gorice, datum predvajanja 13. jul. 2021*. Produkcija Radio Robin. Sodelovanje v radijski oddaji.

KLAUT, Nina (avtor). *Na sončni strani, dokumentarno informativna oddaja. O ledeni jami, datum predvajanja 31. jul. 2021*. Sodelovanje v dokumentarnem filmu. Dostopno na: <https://www.rtv slo.si/4d/arhiv/174794992?s=tv>

NEVA MAKUC,
dr. zgodovinskih znanosti, univ. dipl. Italijanistka,
znanstvena sodelavka

Nova Gorica, bodoče knjižno središče, 6. 10. 2021: urednik zbirke *Thought, Society, Culture: Slovenian and South Eastern European Perspectives* Martin Pogačar in avtorica knjige *Border Identities in the Early Modern Period Venetian Friuli and the Habsburg County of Gorizia Mirrored in Contemporary Historiography* zgodovinarica Neva Makuc pri predstavitvi znanstvene monografije, ki je v angleščini izšla pri znanstveni založbi Peter Lang.

RAZISKOVALNI PROGRAM

Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti (vodja: doc. dr. Miha Preinfalk, obdobje trajanja: 1. 2015–31. 12. 2021).

Raziskovalni program je razdeljen v štiri tematske sklope: kritične objave zgodovinskih virov, socialna in gospodarska zgodovina, historična topografija in geografija slovenskega prostora ter raziskave historičnih aktualnih procesov in fenomenov. Pri tem sta izpostavljena dva poudarka, in sicer raziskovanje starejše zgodovine slovenskega prostora (srednji in novi vek oz. obdobja do konca prve svetovne vojne) ter raziskovanje manj raziskanih področij, ki v slovenskem zgodovinsko-pisju veljajo za deficitarne (zgodovina plemstva, socialna zgodovina medicine, historična topografija, identitete, študije prostora). V okviru programa je N. Makuc nadaljevala z raziskovanjem zgodovine širšega obmejnega slovensko-italijanskega prostora. Posvečala se je zlasti izbranim vidikom novoveške zgodovine s posebno pozornostjo do kulturne zgodovine. Predhodne raziskave s področja historiografije je na primer nagradila z literarnimi viri.

PROJEKTI

Toponomastična dediščina Primorske (vodja: dr. Matjaž Bizjak, trajanje projekta: 1. 7. 2018–30. 6. 2021).

Aplikativni raziskovalni projekt nadaljuje načrt izdelave *Slovenske historične topografije*. V okviru projekta bo identificirano in analizirano topografsko gradivo zbrano v posebno podatkovno zbirko, ki bo – podobno kot historični toponimi Kranjske – na voljo javnosti na spletnem naslovu: <https://topografija.zrc-sazu.si/>. V okviru projekta je N. Makuc skupaj s sodelavci sodelovala pri identificiranju in študiju objavljenih zgodovinskih virov ter pri arhivskem delu v ustanovah v Furlaniji - Julijski krajini (v Italiji) s ciljem identificiranja primorskih toponimov. V ospredju raziskovalnega dela so toponimi iz srednjeveškega pa tudi novoveškega obdobja.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

N. Makuc je članica Znanstvenega sveta študijskega programa Humanistika III. stopnje na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici. Mednarodno pa sodeluje z združenjem Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei (Gorica, Italija) kot njihova redna članica. Poleg tega sodeluje kot dopisna članica še z Istituto Pio Paschini (Videm, Italija). N. Makuc je članica uredniškega odbora revije *Goriški letnik*: zbornik Goriškega muzeja.

PREDAVANJA IN REFERATI

MAKUC, Neva. *Kultura in zgodovinopisje v obmejnem prostoru / Cultura e storiografia nel territorio di confine*. Predavanje v okviru 56. srednjeevropskih kulturnih srečanj. Istituto per gli incontri culturali mitteleuropei (Gorica, Italija): *Diversità di lingue per una cultura unificante: Dante, Ascoli e i testimoni di confine*. Gorica, Italija, 26. 11. 2021.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN GOSTOVANJA

18.–20. 8. 2021: skupaj s sodelavci projekta *Toponomastična dediščina Primorske* raziskovalno delo v izbranih arhivskih, knjižničnih in muzejskih ustanovah v Čedadu (Cividale del Friuli), Vidmu (Udine) in Trstu (v Italiji), ki hranijo gradivo, pomembno za primorsko topografijo.

PEDAGOŠKO DELO

Zgodovina historiografije. Predavanja za 3. letnik 1. stopnje študijskega programa Kulturna zgodovina na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Uvod v študij zgodovine. Predavanja za 1. letnik 1. stopnje študijskega programa Kulturna zgodovina na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

BIBLIOGRAFIJA (izbor)

MAKUC, Neva (avtor), POGAČAR, Martin (urednik). *Border Identities in the Early Modern Period : Venetian Friuli and the Habsburg County of Gorizia mirrored in contemporary historiography*, (Thought, Society, Culture, Vol. 4). Berlin: P. Lang, cop. 2021. 237 str., zvd.

MAKUC, Neva (avtor). *Goriška kulinarčna dediščina v knjižnih izdajah*. V: *Izvestje* 18 (2021), str. 3–9.

BRANKO MARUŠIČ, dr. zgodovine, znanstveni svetnik v pokoju

Nova Gorica, bodoče knjižno središče, 6. 10. 2021:
Pogovor zgodovinarjev Ota Luthra in Branka
Marušiča ob izzidu knjige *Izza spominov*.

BIBLIOGRAFIJA

MARUŠIČ, Branko (avtor). O Gorici v času obiska Ivana Cankarja pred stodesetimi leti (oktober 2010). V: *Sprehod ob dediščini Ljubke Šorli in Franceta Bevka*. Nova Gorica: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in ZKO, 2020, str. 34–38.

MARUŠIČ, Branko (avtor). Ob stoti obletnici ustanavljanja socialistične (komunistične) politične organizacije v Tolminu in na Tolminskem. V: *Tolminski zbornik 2020*, peta knjiga. Tolmin: občina, 2020, str. 449–260.

MARUŠIČ, Branko (avtor). Naklonjenost Marijana Breclja (1931–2019) do Beneške Slovenije in furlanske soseščine. V: *Trinkov koledar 2021*. Čedad: KD Ivan Trinko, 2020, str. 163–165.

MARUŠIČ, Branko (pisec spremne besede). Srečanje Jožka Siliča s spomini. V: Jožko Silič, *Bil sem slovenski partizan*. Nova Gorica: ZZB za vrednote NOB, 2021, str. 105–107.

MARUŠIČ, Branko (avtor). O začetkih slovenskega knjižnega ustvarjanja pri Beneških Slovencih. V: ZULJAN KUMAR, Danila (ur.), KOLENC, Petra (ur.). *Simon Rutar in Beneška Slovenija*. Ljubljana: Slovenska matica, 2021, str. 111–119.

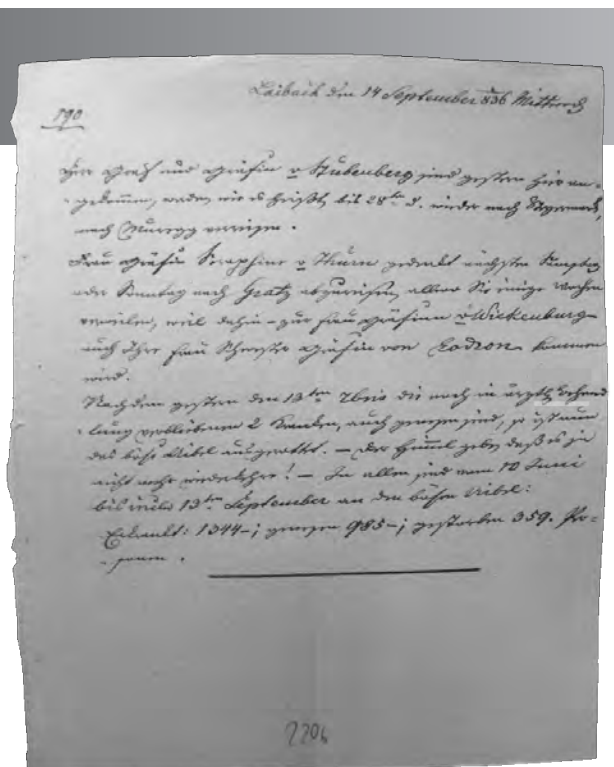
MARUŠIČ, Branko (avtor). V spomin Štefan Cigoj (1935–2021). V: *Primorske novice*, 15. 9. 2021, št. 214, str. 8.

MARUŠIČ, Branko (avtor), LUTHAR, Oto (pisec spremne besede), KOLENC Petra (urednik). *Izza spominov. O dogodkih in ljudeh*. Ljubljana: Založba ZRC, 2021.

MARUŠIČ, Branko (avtor). Štefan Cigoj. V: *Svobodna beseda*, oktober 2021, str. 14.

VOJKO PAVLIN,
dr. zgodovine,
asistent z doktoratom

Pismo stotnika Franca Franza Jožefu Kalasancu baronu Erbergu iz Dola pri Ljubljani. Hrani: ARS, AS 1, 730.

PROJEKTI

Latinske in nemške kronike na Slovenskem (raziskovalni projekt; vodja: dr. Matej Hriberšek; trajanje: 1. 9. 2020–31. 8. 2023).

Cilji projekta so: teoretične in praktične osnove za objavljanje in znanstveno obdelavo kronik in del kronikalnega značaja; popis obstoječih kronik; dokumentiranje podatkov o nastanku kronik in njihovih avtorjev; predstavitev vsebine kronik; digitaliziranje kronik; kritična obdelava in znanstvena nadgradnja nekaterih že obdelanih kronik; priprava spletnega portala; transkribiranje, prevod in znanstvena izdaja dveh kronik; razstava o kronikah; simpozij na temo kronik. V. Pavlin sodeluje pri transkripciji oziroma prevajanju pri dveh kronikah in arhivskem delu (40 % zaposlitev).

BIBLIOGRAFIJA

PAVLIN, Vojko (avtor). Hans in družina Kobenzl – od prebivalcev Štanjela do zemljiških gospodov. V: I Cobenzl, *Uomini di stato, diplomatici e mecenati al servizio degli Asburgo*. [v tisku].

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Znanstveno-raziskovalno središče Koper, Inštitut za zgodovinske študije (20% zaposlitev)

Projekt: Kulturno-zgodovinski vidiki staranja: izkušnje, reprezentacije, identitete (raziskovalni projekt; vodja: dr. Urška Bratož; trajanje; 1. 9. 2020–31. 8. 2023)

V. Pavlin sodeluje pri projektu z izbrano demografsko raziskavo.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPIISJE (ISN)

ŠPELA LEDINEK LOZEJ,
dr. etnologije, znanstvena sodelavka

*Dokumentacija jutranje košnje v bohinski planini
Zajamniki (foto: Špela Ledinek Lozej, 3. 9. 2021).*

RAZISKOVALNI PROGRAM

Dediščina na obrobjih. Novi pogledi na dediščino in identiteto znotraj in onkraj nacionalnega (vodja: doc. dr. Špela Ledinek Lozej, obdobje trajanja: 1. 1. 2019–31. 12. 2024).

Sodelavci interdisciplinarne programske skupine se posvečajo premisleku o razmerjih moči v dediščinskih procesih ter o razpiranju in preseganju nacionalnega pri ustvarjanju dediščine, predvsem pa vrednotenju in analizi manjšinskih dediščin. Raziskovalno problematiko nagovarjajo v petih tematskih sklopih: 1) dediščina na dinamičnih mejnih območjih, 2) dediščina v mobilnem svetu, 3) jezik v rabi – raba jezika, 4) živeti z dediščino in 5) dediščinjenje prostora. Spoznanja objavljajo v tiskani in spletni različici *Heriskopa* (<https://dediscina.zrc-sazu.si/sl/home/>). Špela Ledinek Lozej je v letu 2021 skupaj s sodelavkami in sodelavci analizirala manjšinske in čezmejne dediščinske pobude na Goriškem, v Posočju, Videmski pokrajini, na Koroškem ter soorganizirala dva hodinarja (Trst, 4. 6. 2021; Goričko in Poražje, 8.–10.11. 2021), ki sta bila spodbuda k premisleku hoje kot raziskovalne metode.

PROJEKTI

Migracije in družbene spremembe v primerjalni perspektivi: primer zahodne Slovenije po drugi svetovni vojni (temeljni raziskovalni projekt, vodja: prof. dr. Aleksej Kalc, obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023).

Projekt preučuje spremembe v prebivalstvu in družbeni razvoj mest na zahodnem robu Slovenije po drugi svetovni vojni in novi razmejitvi med Jugoslavijo in Italijo. Raziskava se posveča primerjavi dveh zgodovinsko in kulturno različnih stvarnosti: območja Nove Gorice, novoustanovljenega upravnega, gospodarskega in kulturnega središča slovenskega dela goriške regije, in Kopra, ki doživel skoraj

popolno zamenjavo prebivalstva in korenito etnično, družbeno ter kulturno preobrazbo. Cilj raziskave je preučiti oblikovanje oziroma preoblikovanje obravnavanih urbanih stvarnosti v luči migracijskih procesov, politik, gospodarskih, družbenih in drugih dejavnikov, ki so prispevali k oblikovanju strukturnih značilnosti in identitet obravnavanih mestnih skupnosti. Špela Ledinek Lozej je soorganizirala uvodni terenski sestanek v Novi Gorici, pripravila pregled gradiva in ključnih sogovorcev ter načrtala konceptualno-teoretske premise preučevanja novogoriške dediščine pri projektu.

100%Local: Boosting the Alpine agri-food value chains with the "100% Local" approach [Krepitev kratkih kmetijsko-živilskih oskrbovalnih verig na območju Alp s pristopom 100 % lokalno] (mednarodni projekt, Alpine Region Preparatory Action Fund II (ARPAF II), vodja na ZRC SAZU: doc. dr. Špela Ledinek Lozej, trajanje 19. 8. 2019–31. 1. 2021).

Projekt se je osredinjal na krepitev kratkih kmetijsko-živilskih oskrbovalnih verig na območju Alp. Špela Ledinek Lozej je organizirala spletni sklepni dogodek (25. 5. 2021) ter sodelovala pri pripravi predstavitve modela in zaključnega poročila. Rezultati so bili upoštevani v predlogu Strateškega načrta Skupne kmetijske politike v Republiki Sloveniji za obdobje 2023–2027.

GRACE – Grounding RRI Actions to Achieve Institutional Change in European Research Funding and Performing Organisations [Osnovne RRI dejavnosti za doseganje institucionalnih sprememb v evropskih organizacijah, ki financirajo in izvajajo raziskave] (mednarodni projekt, Obzorje 2020, SwafS, vodja na ZRC SAZU: dr. Mimi Urbanc, trajanje 1. 1. 2019–31. 12. 2021).

Projekt GRACE podpira odgovorno raziskovanje in inovacije ter spodbuja topogledne institucionalne spremembe. Špela Ledinek Lozej je sodelovala pri administrativnem vodenju in organizaciji projektne aktivnosti.

PRIPRAVA SIMPOZIJEV, IZOBRAŽEVALNIH DELAVNIC, OKROGLIH MIZ

ZOOM, 25. 5. 2021, organizacija sklepnega dogodka projekta *100 % lokalno* z naslovom *Radikalni pristop k lokalni pridelavi in porabi*.

ZOOM, 10. in 11. 6. 2021, sodelovanje pri organizaciji izobraževalne delavnice *Majhne teritorialne blagovne znamke v Alpah: Ali lahko majhne teritorialne blagovne znamke prispevajo k trajnostnemu razvoju obronkih alpskih območij*.

ZOOM, 28. 6. 2021, sodelovanje pri organizaciji okrogle mize *Dediščina – med zapuščino in ideologijo*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Špela Ledinek Lozej je članica znanstvenega sveta Narodne in študijske knjižnice v Trstu, akcijske skupine 6 EUSALP, uredniškega odbora *Goriškega letnika in Heriskopa*. Vodi pripravo Episkopa, vsebin ZRC SAZU za Evropsko prestolnico kulture 2025 ter vsebin ZRC SAZU pri Evropski gastronomski regiji 2021. Sodeluje z Ministrstvom za kulturo RS in Koordinatorjem Registra nesnovne kulturne dediščine, Slovenskim etnografskim muzejem, pri pripravi vpisov na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Skupaj s Triglavskim narodnim parkom in Razvojno agencijo Zgornje Gorenjske je sodelovala pri Dnevih evropske kulturne dediščine, organizaciji dogodka *Alpska prehranska dediščina v objektivu: mlekarnstvo, sadjarstvo in turšca* (Bled, 29. 9. 2021). Sodelovala je pri pripravi mednarodne bibliografije o planinah in planinskem gospodarstvu v Alpah.

PREDAVANJA IN REFERATI (izbor)

LEDINEK LOZEJ, Špela, PISK, Marjeta. *Cross-border landscape as heritage: Insights from Slovenia - walk, parks and UNESCO*. Predavanje na konferenci *Heritage geographies: Politics, uses and governance of the past*, Lecce, Italija, 27.–28. 5. 2021.

LEDINEK LOZEJ, Špela. *Between collections of objects and narratives' museum: Minority heritage-making in the Province of Udine (Italy)*. Predavanje na konferenci *Breaking the rules?: Power, participation, and transgression: SIEF2021 15th Congress*, Helsinki, Finska, 19.–24. 6. 2021. <https://www.siefhome.org/congresses/sief2021/panels#9635>.

LEDINEK LOZEJ, Špela. *Dediščina na obrobjih*. Predstavitel na 3. posvetu o dediščinski znanosti *Dediščinska znanost kot instrument povezovanja med vedami*, SAZU, Ljubljana, 27. 7. 2021.

PEDAGOŠKO DELO

Špela Ledinek Lozej je na Podiplomski šoli ZRC SAZU, na študijskem programu 3. stopnje *Primerjalni študij idej in kultur* (modul *Slovenske študije – tradicija in sodobnost*) nosilka predmeta *Dediščine, dediščinski procesi in prakse*. V okviru obveznosti je izvedla javno predavanje *Dediščinjenje (izdelovanja) sirov na Slovenskem* (18. 2. 2021).

MENTORSTVO

Špela Ledinek Lozej je mentorica Mancil Filak na doktorskem študiju na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA (izbor)

GODINA-GOLJIJA, Maja (avtor), HUZZAN, Vanja (avtor), LEDINEK LOZEJ, Špela (avtor). *Govorica predmetov*, (Efka). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2021.

LEDINEK LOZEJ, Špela (avtor). *Labelling, certification and branding of cheeses in the southeastern Alps (Italy, Slovenia): Montasio, Bovec, Tolminc and Mohant cheese*. *Acta geographica Slovenica*, let. 61, št. 1, str. 153-168, ilustr. <https://ojs.zrc-sazu.si/ags/article/view/8746/9540>, doi: 10.3986/AGS.8746.

ROGELJA, Nataša (avtor), LEDINEK LOZEJ, Špela (avtor). *Footprints of the Camino in Slovenia: three ethnographic vignettes*. V: TROTMAN, Tiffany Gagliardi (ur.). *Walking the Camino de Santiago: Essays on pilgrimage in the twenty-first century*. Jefferson (North Carolina): McFarland & Co. 2021, str. 217-233.

UREDNIŠKO DELO

BÄTZING, Werner, LAMPIČ, Barbara, LEDINEK LOZEJ, Špela, MIKLIČ CVEK, Lucija, ZWITTER, Žiga. *Alm- und Alpwirtschaft im Alpenraum: eine interdisziplinäre und internationale Bibliographie = Alpicoltura nelle Alpi: una bibliografia interdisciplinare e internazionale = Économie pastorale dans les Alpes: une bibliographie interdisciplinaire et internationale = Planinsko gospodarstvo v Alpah: interdisciplinarna in mednarodna bibliografija = Alpine pasture farming in the Alps: an interdisciplinary and international bibliography*, (Thematische Alpenbibliographie, Nr. 1, n. 1, no. 1, št. 1, no. 1). 1. Aufl. Augsburg; Nürnberg: context, 2021.

BOFULIN, Martina (urednik), LEDINEK LOZEJ, Špela (urednik), ROGELJA CAF, Nataša (urednik). *Heriskop: Razprave o dediščinjenju na obrobju* 2. Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC.

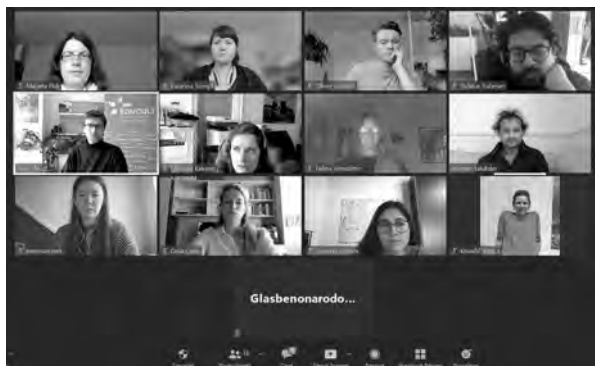
TELEVIZIJSKE IN RADIJSKE ODDAJE

MURATOVIĆ, Amir (avtor, scenarist, režiser). *Idealna mesta: dokumentarni film*, datum predvajanja 23. marec 2021. Produkcija RTV SLO. Strokovno sodelovanje. Dostopno na: <https://4d.rtvlo.si/arhiv/dokumentarni-filmi-in-oddaje-kulturno-umetniški-program/174763077>

MURATOVIĆ, Amir (avtor, scenarist, režiser). *Nič nas ne sme presenetiti: dokumentarni film*, datum predvajanja 14. september 2021. Produkcija RTV SLO. Sodelovanje v dokumentarnem filmu. Dostopno na: <https://365.rtvlo.si/arhiv/dokumentarni-filmi-in-oddaje-kulturno-umetniški-program/174805020>

KATARINA ŠRIMPF VENDRAMIN, dr. etnologije, znanstvena sodelavka

Sodelovanje Katarine Šrimpf Vendramin, vodje projekta pri ZRC SAZU, na »Kick off« sestanku projekta URB_ART, Zoom srečanje, 15. 4. 2021.

RAZISKOVALNI PROGRAM

Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks (vodja: izr. prof. dr. Jurij Fikfak, obdobje trajanja: 1. 9. 2009–).

Program se osredotoča na raziskave kulturnih prostorov in praks, ki jih z bolj dinamično konceptualizacijo prostora kot materialnega, socialnega in simbolnega lokusa vseh kulturnih praks, načinov preživetja, oblik vzajemnosti in mobilnosti, ustvarjalnosti (zlasti tudi estetske), reprodukcije tradicije in sodobne inovativnosti. Ko se poudarja procesualnost kulturnih praks, mislimo na socializacijo/inkulturacijo, na medgeneracijski prenos znanja, veščin in kulturne dediščine, upoštevamo vplive in posege države in EU (evropeizacija) in posledično dinamiko med lokalnim in globalnim. Vsi ti procesi se razkrivajo kot kulturni kronotop, v katerem sta zajeti historična in prostorska dimenzija vsakega pojava ali prakse. Katarina Šrimpf Vendramin se v okviru programa ukvarjala z identitetnimi praksami, kot se kažejo v slovstveni folklori.

PROJEKTI

Tradicionalne paremiološke enote v dialogu s sodobno rabo (temeljni raziskovalni projekt, vodja: doc. dr. Saša Babič, obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023).

Pregovorni izrazi so vrsta stalnih besednih zvez, ki se uporabljajo v vsakdanjem jeziku in jih opredeljujejo skupnost, čas in kraj; kratke folklorne oblike razkrivajo svetovne nazore in vrednote, navodila in prepovedi določene kulture. Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU hrani obsežno in zelo dragoceno zbirko slovenskih pregovorov, ki je nastajala več kot 50 let, vendar pa ti doslej niso bili strukturirani v skladu s sodobnimi standardi digitalnih jezikovnih virov in niso javno dostopni. Projekt vključuje dva glavna cilja: vzpostavitev povezav med folkloristiko in digitalno humanistiko, kar bo bistveno povečalo temeljitost analize in spodbudilo povezovanje folklornih gradiv z digitalnimi korpusi, hkrati pa bo obogatena tudi vsebina korpusov ter semiotično in etnolingvistično analizo pregovorov iz arhiva in v vsakodnevni komunikaciji za izris družbenega zemljevida stereotipov za razumevanje kulturnega okolja. Analiza bo izpostavila tudi vprašanje, ali so pregovori kot del nematerialne kulturne dediščine arhivski prežitki ali v določeni meri vztrajajo kot pragmatični del komunikacije. Katarina Šrimpf Vendramin se pri analizi enot osredotoča na pojavnost in pomensko vključenost materialnih predmetov ter zastopanost enot iz krajev iz zahodnega narodnostnega prostora.

Nevidno življenje odpadkov: razvoj etnografsko utemeljene rešitve za upravljanje z odpadki v gospodinjstvih (aplikativni projekt, vodja: dr. Dan Podjed, obdobje trajanja: 1. 11. 2018–31. 10. 2021).

Glavni cilj projekta je razvoj inovativne tehnološke rešitve, ki bo spremljala in prikazovala, kje in kako nastajajo odpadki v gospodinjstvih, in spodbujala zmanjševanje njihove količine. Razvoj te rešitve temelji na etnografiji in pristopu, usmerjenem k ljudem. Zato v projektni skupini izvajajo primerjalne raziskave praks in navad na področju ravnanja z odpadki v šestih mestih: Ljubljana (Slovenija), Gradec (Avstrija), Trst (Italija), Zagreb (Hrvaška), Oslo (Norveška) in Dubaj (Združeni arabski emirati). Raziskava omogoča vpogled v življenje in delo »nevidnih« akterjev, npr. smetarjev, delavcev na smetiščih in ljudi, ki delajo v obratih za recikliranje, hkrati pa opiše lokalne navade, povezane z odpadki, ter predstavi odpadne stvari kot pomemben dejavnik v globalnem omrežju proizvodnje in potrošnje. Katarina Šrimpf Vendramin se je v sklopu projekta posvetila raziskavi o navadah povezanih z ustvarjanjem tekstilnih odpadkov v gospodinjstvih.

Slovenska in estonska sodobna šolska folklor (bilateralni projekt, vodja doc. dr. Saša Babič, obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2023).

Glavni cilj projekta je analizirati in primerjati sodobno šolsko folkloro (npr. šale, uganke, rituale) ter njihovo dinamiko v dveh evropskih državah z različnima geografskima položajema in značilnostmi, podobno zgodovino in hkrati brez neposrednega stika: Estonijo in Slovenijo. Projekt bo identificiral tradicijo in transformacije folklorne gradiva, igrivost in kreativnost v (novih) oblikah ter odraz družbene realnosti, iz katere so ustvarjeni. Namen projekta je ustvariti nove dinamične primerjalne pristope tako z medkulturnega kot tudi diahronega in sinhronega vidika, ki ponuja edinstvene in unikatne vidike tako v slovenski kot v estonski folkloristiki. Rezultat tega sodelovanja bo nov metodološki okvir za primerjalne in medkulturne študije folklorne forme ter na novo zbrano gradivo med otroki, ki bo dodano v arhiv obeh sodelujočih institucij.

Create to Connect Create to Impact (mednarodni evropski projekt, vodja: dr. Dan Podjed, obdobje trajanja: 1. 9. 2018–31. 8. 2022).

Prvi projekt z naslovom Ustvarjaj za povezave se je začel leta 2012 kot skupno prizadevanje desetih evropskih kulturnih organizacij in treh pridruženih partnerjev za ustvarjanje povezav med umetniškimi in raziskovalnimi institucijami ter občinstvom. Namenjen je bil iskanju novih produkcijskih modelov, ki lahko občinstvo pritegnejo na inovativne načine, in ustvarjanju novih javnih prostorov z dialogom in sodelovanjem. V novem projektne ciklu se mreža širi z vključitvijo petih novih partnerskih organizacij, pozornost pa se od vzpostavljanja povezav preusmerja k ustvarjanju vpliva. Ta vpliv v projektne kontekstu pomeni posebno vrednost, ki jo proizvedejo umetniške dejavnosti in tako spodbujajo družbene spremembe, inovacije, opolnomočenje in emancipacija.

URB-ART: Podpiranje razvoja skupnosti preko izobraževanja v okvirih urbane umetnosti (aplikativni projekt, vodja na ZRC SAZU: dr. Katarina Šrimpf Vendramin, obdobje trajanja: 1. 3. 2021–28. 2. 2022).

Namen projekta je podpreti nizkokvalificirane odrasle v marginaliziranih skupnostih z dejavnostmi in koncepti izobraževanja v okvirih urbane umetnosti. Tako sta socialna vključenost in opolnomočenje te ciljne skupine v središču projektne dejavnosti in rezultatov. Projekt temelji na spoznanjih, da ukvarjanje z umetnostjo v skupnosti nizkokvalificiranih odraslih iz marginaliziranih skupin premaga družbeno-kulturne ovire in omogoča dostop do novih družbenih skupin. V projektu tako transdisciplinarne umetniške discipline delujejo kot komunikacijski instrumenti za medkulturni dialog in socialno integracijo. Projekt URB_ART je med drugim tudi odgovor na krizo COVID-19, ki je zavirala medkulturno izmenjavo in močno prizadela sektor kreativnega izobraževanja. Projekt z uvajanjem inovativnih oblik (digitalnega) izobraževanja, komuniciranja, sodelovanja in razširjanja znanj odgovarja na morebitne omejitve in spremembe, ki so povezane s pandemijo.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Katarina Šrimpf Vendramin je članica uredniškega odbora strokovne revije s področja folklorne dejavnosti *FolklorNIK*, je strokovna spremljevalka srečanj odraslih folklorne skupin na srečanjih v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije.

Strokovno sodeluje s folklornimi skupinami po Sloveniji, v zadnjih letih še posebej intenzivno s skupinami na Goriškem (Folklorna skupina Gartrož, Folklorna skupina Razor Tolmin, Folklorna skupina Na placi iz Šempetra) ter drugimi akterji s področja interpretacije kulturne dediščine.

PREDAVANJA IN REFERATI (izbor)

ŠRIMPF VENDRAMIN, Katarina. *Borders boundaries and fear in the time of COVID 19 pandemic - Life on Slovenian Italian border*. Predavanje na konferenci SIEF: *Breaking the rules? Power, participation and transgression*, Helsinki, Finska 19.–24. 6. 2021.

MENTORSTVO

Katarina Šrampf Vendramin je mentorica Manci Perko na dvopredmetnem magistrskem študiju na Oddelku za slavistiko in zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA (izbor)

ŠRIMPF VENDRAMIN, Katarina (avtor). *Zgodbe in prostor: ustno izročilo in kolektivni spomin v zgornjem Obsoletlju*, (Ethnologica - Dissertationes, 8). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2021.

PISK, Marjeta (avtor), ŠRIMPF VENDRAMIN, Katarina (avtor). Večjezične kratke folklorne oblike : primeri iz Goriških brd. *Studia mythologica Slavica*, št.24, str. 161–178. <https://ojs.zrc-sazu.si/sms/article/view/10425/9572>, doi: 10.3986/SMS20212409.

ŠRIMPF VENDRAMIN, Katarina (avtor). Pomen hrane v kulturi rojstva 19. in prve polovice 20. stoletja. *Glasnik Slovenskega etnološkega društva*, let. 61, št. 1, str. 75–85.

INŠTITUT ZA KULTURO ZGODOVINO (IKZ)

PETRA TESTEN KOREN,
dr. zgodovine, znanstvena sodelavka

PROJEKTI

InTaVia: In/Tangible European Heritage. Visual Analysis, Curation & Communication

(mednarodni raziskovalni projekt, vodja na ZRC SAZU: dr. Gregor Pobežin, obdobje trajanja: 1. 11. 2020–31. 10. 2022).

Osrednji namen projekta InTaVia je razviti informacijski portal, ki bo povezoval, vizualno analiziral in omogočil komunikacijo snovne in nesnovne evropske kulturne dediščine ter jo ponudil za uporabo raziskovalcem, pedagogom, novinarjem, zaposlenim v turizmu, (kreativni) industriji in institucijah, ki se ukvarjajo z dediščino. ZRC SAZU je eden od devetih mednarodnih partnerjev, ki sodelujejo v projektu. Dostopno na: <https://intavia.eu/>

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za zgodovino (50 % zaposlitev)

EIRENE Post-war transitions in gendered perspective: the case of the North-Eastern Adriatic region (znanstveno-raziskovalni projekt, vodja: prof. dr. Marta Verginella, obdobje trajanja: 1. 12. 2017–1. 12. 2022).

Projekt EIRENE je zasnovan z namenom, da se na novo razmislijo poveljne tranzicije 20. stoletja z upoštevanjem spolne perspektive. Petra Testen Koren je skupaj s sodelavko Ano Cergol Paradiž pripravila tri prispevke, in sicer študijo z naslovom *Nekateri vidiki dela slovenskih služkinj v Kraljevini SHS/Jugoslaviji*

po prvi svetovni vojni, ki je bila objavljena v znanstveni reviji *Retrospektive*, dalje študijo z naslovom *Slovenske priseljenke v Trstu: vprašanje identitete ob ljudskem štetju 1910* (pred tiskom), ki bo objavljena v znanstveni reviji *Dve domovini*, in študijo *The Excluded Amongst the Excluded? Trst/Trieste and (Slovene) Servants After World War I* (v recenzentskem postopku), ki bo objavljena v znanstveni reviji *Acta Histriae*. <https://project-eirene.eu/>

Petra Testen Koren je članica ožjega uredniškega odbora *Novega Slovenskega biografskega leksikona* in članica uredniškega odbora znanstvene revije *Retrospektive*. Je sourednica zbirke *Življenja in dela* na Inštitutu za kulturno zgodovino.

PREDAVANJA IN REFERATI

TESTEN KOREN, Petra. *Il Goriziano tra ricostruzione e transizione (1918–1922)*. Predavanje v okviru panela *La transizione postbellica nella Venezia Giulia (1918–1922): cambiamenti e aspettative*. Cantieri di Storia Sissco 2021, Cagliari (on-line), 17. september 2021.

TESTEN KOREN, Petra, CERGOL PARADIŽ, Ana. *The question of nationality and citizenship after WWI: the case of single female servants in Trieste*. Prispevek na konferenci *European social science history conference (ESSHC)* (on-line), 24 marec 2021.

BIBLIOGRAFIJA

CERGOL PARADIŽ, Ana (avtor), TESTEN KOREN, Petra (avtor). *Slovenske priseljenke v Trstu: vprašanje identitete ob ljudskem štetju 1910. Dve domovini = Two Homelands*, 2021 (v tisku).

TESTEN KOREN, Petra (avtor). *Beneške dikle v italijanskih mestih in povojni odmevi na njihovo delo v Matajurju (1950-1973)*. V: ZULJAN KUMAR, Danila (ur.), KOLENC, Petra (ur.). *Simon Rutar in Beneška Slovenija*. Ljubljana: Slovenska matica. 2021, str. 121–139, ilustr.

CERGOL PARADIŽ, Ana (avtor), TESTEN KOREN, Petra (avtor). *Nekateri vidiki dela slovenskih služkinj v Kraljevini SHS/Jugoslaviji po prvi svetovni vojni = Some aspects of the work of Slovene servants in the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes/Yugoslavia after the First World War*. *Retrospektive: znanstvena revija za zgodovinopisje in sorodna področja*, 2021, letn. 4, št. 1, str. 9–30, ilustr. <http://retrospektive-journal.org/revija/retrospektive-letnik-iv-stevilka-1/clanek/nekateri-vidiki-dela-slovenskih-sluzkinj-v-kraljevini-shs-jugoslaviji-po-prvi-svetovni-vojni/>.

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA (ISJ FR)

DANILA ZULJAN KUMAR,
dr. jezikoslovja, znanstvena sodelavka

Špeter (Italija), 1. 10. 2021: predstavitev znanstvene monografije Simon Rutar in Beneška Slovenija s predsednikom Slovenske matice Alešom Gabričem, z urednicama Petro Kolenc in Danilo Zuljan Kumar ter z voditeljem Giorgiom Banchigem.

RAZISKOVALNI PROGRAM

Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju (vodja: dr. Kozma Ahačič, obdobje trajanja: 1. 1. 2015–31. 12. 2021).

V okviru programa je bila pripravljena znanstvena monografija z naslovom *Skladnja nadiškega in briškega narečja*, ki predstavlja model analize skladenjskih vprašanj slovenskega narečnega jezika. Osnovni cilj monografije je bil na primeru nadiškega in briškega narečja predstaviti izbrana poglavja iz skladenjske problematike slovenskih narečij. Za analizo sta bili izbrani dve obrobni slovenski narečji, ki sta zanimivi tudi zato, ker izhajata iz iste narečne osnove in danes pripadata isti narečni skupini, ozemlju, na katerih se govorita, pa sta bili velik del zgodovine v različnih politično-upravnih okvirih. Zato je bil namen monografije poleg kontrastivne primerjave izbranih skladenjskih vprašanj obravnavanih narečij s slovenskim knjižnim jezikom tudi kontrastivna primerjava med narečjema samima.

PROJEKTI

Atlas slovenskih narečij (vodja: dr. Jožica Škofic, obdobje trajanja: 1. 9. 2020–31. 8. 2023).

Projekt temelji na enem od ustanovnih znanstveno-raziskovalnih projektov Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, tj. na Slovenskem lingvističnem atlasu (SLA), ki vsebuje skoraj 3000 leksičnih in t. i. gramatičnih (glasoslovnih in oblikoslovnih) vprašanj. Že zapisano in digitalizirano gradivo (okrog 600 zvezkov in skoraj 900.000 listkov) raziskovalna skupina dopolnjuje z manjkajočimi zapisi (okrog 40–50 krajevnih govorov iz mreže 417 krajev v Sloveniji in zunaj nje) in ob tem ureja tudi

fonoteko terenskih posnetkov. V okviru projekta je Danila Zuljan Kumar pripravila 14 komentarjev in kart s pomenskega polja kmečko orodje.

Spletni portal Franček, Jezikovna svetovalnica za učitelje slovenščine in Šolski slovar slovenskega jezika (vodja: dr. Kozma Ahačič, obdobje trajanja: 19. 7. 2017–30. 9. 2021).

V okviru projekta je bilo pripravljeno e-orodje, ki bo uvajalo učence in dijake v delo s spletnimi slovarji in spletnimi slovnimi priročniki. Portal Franček.si vsebuje odgovore na vprašanja o pomenu, rabi, pomenski povezanosti (sinonimi, nadpomenke), (ne)zaznamovanosti, zvrstnosti, stilnih značilnostih, izgovoru, pregibanju, izvoru, narečni rabi in zgodovinski umeščenosti besedja slovenskega jezika. Danila Zuljan Kumar je sodelovala pri pripravi iztočnic iz *Slovenskega lingvističnega atlasa*.

PRIPRAVA SIMPOZIJEV, IZOBRAŽEVALNIH DELAVNIC, OKROGLIH MIZ

Gorica (Italija) 17., 20., 21. in 22. 9. 2021: predavanja z naslovom *Zgodovina slovenskih narečij* in delavnice z naslovom *Narečja primorske narečne skupine* za dijake klasičnega, naravoslovnega in humanističnega liceja v Gorici.

Nova Gorica, 8. 10. 2021: organizacija *Škrabčevih dni* v frančiškanskem samostanu na Kostanjevici.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Danila Zuljan Kumar sodeluje v slovensko-italijanski skupini za vpis pokrajine Brda na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine, v nadzornem odboru Zavoda za kulturo in turizem Občine Brda, v odboru za pripravo *Gradnikovih večerov* in *Škrabčevih dni*.

PREDAVANJA IN REFERATI (izbor)

ZULJAN KUMAR, Danila. *Syntactic shifts in the Ter/Torre Valley dialect of Slovene*. Prispevek na 16th annual meeting of the Slavic Linguistics Society (SLS-16), (on line), 5. 9. 2021.

ZULJAN KUMAR, Danila. *Tabu izrazi v briškem narečju*. Prispevek na mednarodnem znanstvenem sestanku *Kontaktna dialektologija akad. Gorana Filipija*. Koper: Pedagoška fakulteta, Center za jezike in medkulturnost. 22. 10. 2021.

ZULJAN KUMAR, Danila. *Pomenski premiki v nadiškem in briškem narečju. Pleteršnikovi dnevi : Narečno besedje Slovenskega jezika – simpozij v spomin na akademikinjo Zinko Zorko*. Pišce, 14. 9. 2021. Pišce: Društvo Pleteršnikova domačija. 2021.

PEDAGOŠKO DELO

Nosilstvo pri predmetu Sociolingvistika na do-in podiplomskem programu Slovenistika na Univerzi v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Danila Zuljan Kumar je mentorica doktorandki Urški Vranjek Ošlak na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša in somentorica doktorandki Lari Pižent na Fakulteti za uporabne družbene študije ter mentorica dijakinji Evi Frančeškin z Gimnazije Nova Gorica pri raziskovalni nalogi o zahodnih slovenskih narečjih.

BIBLIOGRAFIJA (izbor)

ZULJAN KUMAR, Danila (avtor). Slovenska identiteta med mladimi v Beneški Sloveniji. V: ZULJAN KUMAR, Danila (ur.), KOLENC, Petra (ur.). *Simon Rutar in Beneška Slovenija*, (Odstiranje, ISSN 2784-4625, 2). Ljubljana: Slovenska matica. 2021, str. 141–155.

ZULJAN KUMAR, Danila (avtor). Bajeslovna bitja Terskih dolin. V: JOŽEF-BEG, Jožica (ur.). *Večnaslovniška odprtost pravljic: mednarodni znanstveni simpozij: Novo mesto, 17. september 2020: zbornik prispevkov*. Novo mesto: Slavistično društvo Dolenjske in Bele krajine. 2021, str. 19–29.

ZULJAN KUMAR, Danila (avtor). O divjem možu v terskem pripovednem izročilu V: *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*, št. 18. 2021, str. 41–43.

Uredniško delo

Zuljan Kumar, Danila (urednik), KOLENC, Petra (urednik). *Simon Rutar in Beneška Slovenija*, (Odstiranja, 2). Ljubljana: Slovenska matica. 2021., 171 str.

TELEVIZIJSKE IN RADIJSKE ODDAJE

GREGORIČ, Nataša (avtor). Dopoldan in pol: Briška bajeslovna bitja, Radio Koper, datum predvajanja: 13. 9. 2021 (skupaj s Tanjo Gomiršek).

Poročilo sestavila Petra Kolenc.